

Credința la români

Popasuri duhovnicești: Schitul Prislopel, nou lăcaș pustnicesc în inima Builei

Credința în lume

Reportaj: Captiv!

Reportaj: Peșteri ale Sfântului Ilie în Israel și Iordanie

Orientări de credință

Minunile credinței: Cușelăuca, locul unde Dumnezeu S-a întors acasă

Interviu: Despre iubirea față de aproapele

44

EDITORIALUL CREDINȚEI

O vizită a Papei

Răzvan BUCUROIU

Veghe de Sus: Duhovnicul de la malul mării ne veghează din ceruri

Ortodoxia în criză: Parada autocefaliilor

18

Pulsul vremii: Athosul, între imprimantele 3D și isihie

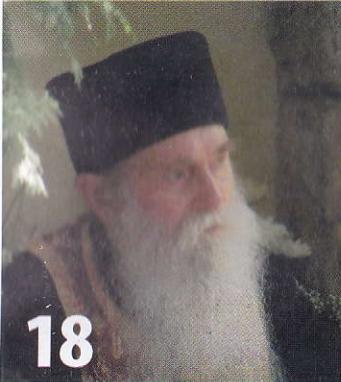
50

Sic cogito: Lumi răsturnate

70

Amintiri esențiale: Un oaspete de seamă la Patriarhie

72

18

Dragi cititori,

Avem o veste foarte bună: pe site-ul nostru (www.lumeacredintei.com) a apărut opțiunea de a putea vizualiza revistele noastre în format electronic. Așadar, orice persoană din orice țară, la orice oră poate vizualiza orice număr dorește din revistele noastre, în format pdf, la un preț mai mic decât varianta tipărită. Această facilitate sperăm să fie accesată în primul rând de românii creștin-ortodocși din diaspora, în condițiile în care costurile serviciilor poștale au crescut enorm. Plata se face printr-un site specializat, în condiții de siguranță deplină.

Lectură plăcută!

Redacția

www.lumeacredintei.com

www.lumeacredintei.com

Papa Francisc a călătorit în România... „Să mergem împreună!” a fost deviza acestei vizite a liderului Bisericii din Apus. Evenimentul în sine s-a descris pe sine ca fiind (sub toate aspectele) decent, natural, fără stridențe confesionale sau politice. Iar Suveranul Pontif a plecat cu amintiri foarte frumoase din România, lucru pe care l-a pomenit adeseori după întoarcerea sa la Vatican. Așadar, toată lumea mulțumită!

Da, toată lumea părea mulțumită, mai puțin falanga *media* ostilă Bisericii Ortodoxe. Un lucru devine clar: orice ar face Biserica, tot nu e bine în ochii acestor progresiști, cu excepția unuia singur – să dispară de pe fața pământului! Atunci de-abia s-ar aşterne pace în sufletele acestea chinuite de vrajbă, înlănțuite de ură, captive într-un protest perpetuu, irațional. Dar pe ei zic să-i lăsăm deosebită acum, și să ne întoarcem la evenimentul recent.

Papa Francisc a avut, de la bun început, o atitudine

LUMEA CREDINȚEI / iulie 2019

Schitul Prislopel, nou lăcaș pustnicesc în inima Builei

Dacă în locurile împăienjenite de drumuri de munte poți atinge adesea înălțimile cu tâmpalele verzi, în oaza de lumină de la Prislopel se ajunge destul de greu. Și totuși, atunci când Dumnezeu îngăduie, mai ajunge și câte un mirean, mânat de dorul de Cer, iar cu cât calea este mai grea la capătul drumului bucuria este imensă. Maica Heruvima viețuiește aici din vremea în care nimeni n-ar fi gândit ce minunat lăcaș de închinare avea să se înalțe la adăpostul vârfurilor crenelate ale Builei. Alături de ea, la micul schit de la Prislopel, mai multe pustnice ale locului întregesc *Rugăciunea inimii*, contopindu-se cu locul acela ales, în care slujesc pe rând părintele Varsanufie, părintele Maxim sau părintele Damaschin.

**Locul acesta
se înduhovnicește
cu fiecare rugăciune**

Undeva sus, pe coasta de pe malul stâng al râului Cheia, o siluetă zveltă din lemn de brad cătă spre cer, străpungând aerul ozonat al muntelui. Am trecut cu greu peste apa Cheii, apoi drumul a început să urce pietriș în serpentine dese, până în locul precum un platou, acolo unde maica Heruvima ne tot spunea că va înălța o bisericuță a pustnicelor.

Dacă cineva mă întreabă despre schitul din inima Builei, încerc a-mi găsi cuvintele cele mai potrivite pentru a reda frumusețea locului, deși drumul până acolo este un continuu povârniș. Misterul reliefului muntos, brăzdat de apa limpă ce se prăvălează zgomotos prin Valea Cheii, este întregit de mirajul altor văi care ascund taine ale acestor locuri pustnicești: Valea Călăuzul Mare, Valea Lupului, Valea Cracul Tișei sau Valea Neagră. După acest răsfăț al dantelăriei de piatră și copaci zvelți, majestuos ancorăți în albastrul cerului, abia de-aici urcușul a început să devină mai abrupt și mai greu.

Mânătă de dorință primenirii sufletului, mi-am propus adesea să revin în locul în care știam că pustnicele locului se întâlnesc în rugăciune.

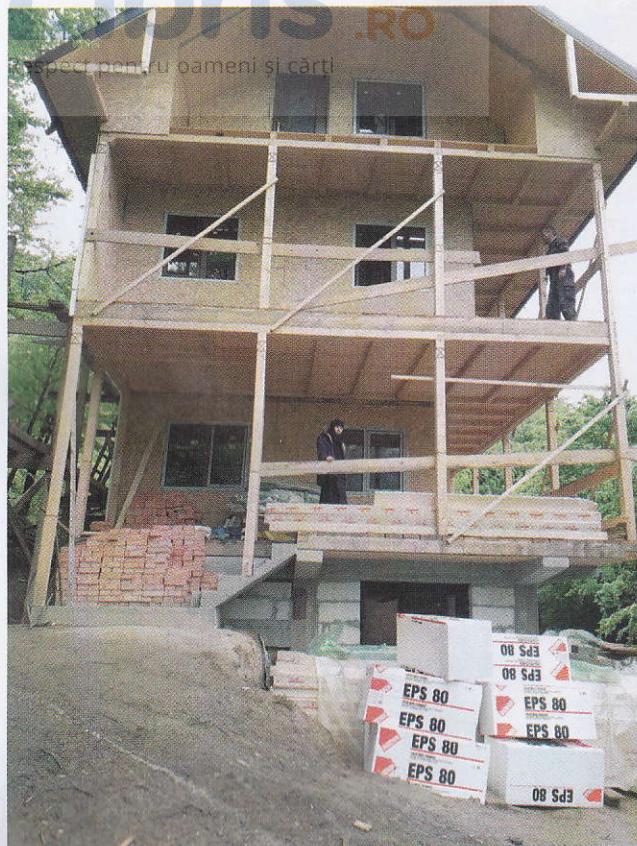
Ori de câte ori am ajuns la Schitul Prislopel, aş fi vrut parcă să rămân aici pentru totdeauna. De această dată am ajuns la schit pe o ploaie

mocănească, ce nu mai conținea. În puținele clipe în care perdeaua de apă dispărcea, o panoramă minunată se contura printre stânci, acolo unde perdeaua de nori se ivea și se ascundeau în același timp printre vârfurile golașe, lăsând să cadă într-o cascadă de prospețime un peisaj viu, aş zice divin. Din bucuria de a contempla frumusețea muntelui am trecut lesne în dulceața rugăciunii din inima pustiei, încercând să nu tulbur rânduiala locului.

**Noaptea în rugăciune
sporește sfîntenia**

De fapt, e foarte greu să te concopești cu lumea pustnicească atunci când sufletul tău de mirean se zbate nedumerit în locul acela sacru al neîncetării rugăciuni. Faptul că auzi la fiecare pas „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătoasa” te face să-ți regăsești limpezimea gândurilor și să trăiești fiecare clipă ca pe o redescoperire a

sinelui, pe traiectul dintre mulțumire și iertare.

Rugăciunea la Prislopel nu este niciodată la fel, pentru că se face după fieră și simțăminte fiecăruia. În pacea aceea adâncă nu-ți dorești decât să te agăți de mila Domnului și să-I mulțumești pentru toate cele ce-ți vin de la El.

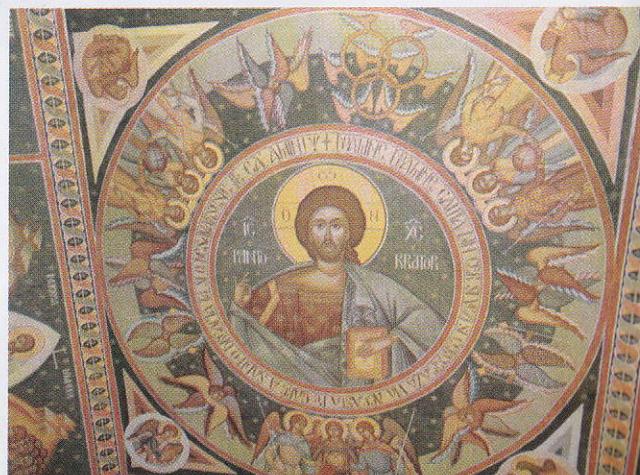
Despre modul în care se practică *Rugăciunea lui Iisus* în așezările pustnicești ale Builei am aflat cu câțiva ani în urmă, pe Hădărău, acolo unde maica Pahomia veghează la bunul mers al viețuirii

pustnicești. Prea multe amânute nu am aflat însă niciodată pentru că, dincolo de toate, sihăstria este o făclie mystică, iar viețuirea în pustie se învață întotdeauna doar de la cei care sunt foarte evaluați pe acest tărâm.

Deși mă rugasem adesea în locurile pustnicești ale Builei, de data aceasta a fost cu totul altfel: altă stare, altă trăire, alte rigori. Din păcate, nu pot povesti pas cu pas clipele acelea înălțătoare, unice, dar știu cu certitudine că îmi doresc să le retrăiesc. Dumnezeu a rânduit să fiu de rând la biserică de la ora 24 până la ora trei, timp în care am rostit *Rugăciunea inimii* alături de maica Heruvima. O filă de viață cu o unicitate aparte.

Pustia din Carpați își are farmecul ei

Despre locul acesta am spus întotdeauna că pare a fi strâns laolaltă toate pantele abrupte și întortocheate ale munților, dar bucuria

desăvârșită pe care am trăit-o la capătul drumului a fost nemărginită. Călugării din zonă slujesc cu rândul, fiecare din ei purtând crâmpieie de har dăltuit în pustnicia locului. Privesc înspre bisericuța schitului și retrăiesc mărturia părintelui Varsanufie, cel mai bun cunoșător al acestor locuri pustnicești:

„Pustia din Carpați își are farmecul ei, iar noi, care ne nevoim aici de atâtea zeci de ani, am purtat *Rugăciunea inimii* pe toate potecuțele munților noștri, în toate peșterile știute și neștiute, în toate locurile de rugăciune cu care Dumnezeu ne-a binecuvântat. Iar ca o încununare a tuturor acestor binecuvântări am înălțat acest

lăcaș al rugăciunii neîncetante, simțind cu fiecare zi cum sporește sfîntenia locului”.

Așa grăia *avva*, iar noi ascultam povestea rugăciunii, lăsându-ne în voia duhului. Peste noapte ne-am mândriat sufletul mai întâi cu făcliile aurii ce pălpăiau

Mariana BORLOVEANU

Până la vîrsta de 55 de ani, iată, rareori pot spune despre o relație sufletească faptul că mult mai mult am primit decât am putut eu să ofer... În general, încerc să țin balanța la orizontală, însă în acest caz este pur și simplu imposibil. Preotul Ioan Pop din Poienile Izei depășește puterea mea de a întoarce gingășia sufletească pe care a investit-o în – citez – „cel mai proaspăt enoriaș al nostru”.

Vorba lui Smiley:
**„Îndrăgostit,
deși n-am vrut...”**

Ne cunoaștem pare că de o viață, dar încă nu ne știm până la capăt. Căci de fiecare dată tot mai este ceva de descoperit. Se și spune: „Un sac

de sare trebuie să mănânc cu cineva, pentru a-l cunoaște bine...”.

Stând și analizând lucrurile pe interior, am descoperit faptul că legătura mea cu Poienile Izei (care a mers până la a cumpăra acum un deceniu o căsuță de lemn, tradițională;

am vândut-o de curând, căci de când cu situația fetiței noastre, Maria, nu am putut ajunge atât de des pe cât ne-am fi dorit) nu se datorează nici peisajului (sunt multe peisaje bune „de pus în ramă” în țara asta!), nici culturii tradiționale (încă mai găsești în România situri

Perechile de poienari care au împlinit 50 de ani de căsătorie felicitate în biserică

vii, funcționale), nici unui tip anume de credință (există locuri cu pulsății duhovnicești remarcabile), ci unui cu totul alt motiv. Deși, trebuie să admit faptul că și la peisaje, și la tradiție, și la credință această aşezare 100% românească excelează...

Altceva însă m-a atras irezistibil, și asta am descoperit ceva mai târziu: felul de a fi al părintelui, „Popa nost” – așa cum îl alintă enoriașii. Am căzut în „mrejele” sale treptat, pe negândite, eu crezând tot timpul că altceva mă aducea acolo. E drept, și conținutul uman al comunității este unul de excepție, cu un croi ales: oameni veseli, deschiși, curioși,

A treia zi de Rusalii: sfântirea țăranei

credincioși, ambicioși, solidari în necaz. Dar motivul real a fost apa vie a lui Ioan; apă sapientială, a umorului, a caracterului, a muncii, a dorinței de a depăși condiția unui preot „de la țară”. Așa cum se poartă și cum este definit ca persoană, pot spune că e preot de Tară!

Biserica e peste tot!

Maramureșenii sunt dintr-un altot special, e limpede. Iar „voievozii” de la Valea Izei încă și mai mult au un dar în plus. Desigur, poate că sunt subiectiv, căci am stat mult printre poienarii de aici, însă oamenii însăși se definesc și se poartă ca atare. Păi, numai să-i vezi la sărbătoarele bisericesti! Să vezi că de în serios iau oamenii toate aceste puncte luminoase ale vieții lor cultice, cum își preseră anul cu bucurii alese, cum fac din tradiție aer respirabil, natural... Cum rânduiala este la ea acasă, cum norma religioasă și cutuma ancestrală îi fac liberi. Mai rar un asemenea paradox întâlnit în

viul vieții! În general, avem o Ortodoxie muzeificată când vine vorba despre adevaratele tradiții, duse până la capilaritatele vieții de zi cu zi. Noi, ceilalți, mîmăm sărbătoarea, de multe ori, în profunzimile ei existențiale; o facem până la un punct vie, mai ales în biserică. Dar după ce ieșim de acolo, parcă intrăm într-o altă viață, opusă celei din naos. El bine, poienarii își duc praznicul la „purtător”, pe toată durata zilei, și fac totul cu rost, cu sens liturgic implicit, discret.

Asta e marea artă, asta e marea taină! Cum prelungesci starea din biserică în lume, odată ieșit! Cum și bucătăica de rai strâns la piept, toată ziua aceea! Aceste lucruri nu se învață, ci se deprind, căci sunt din moșii-strămoși, însă este meritul indiscutabil al „poporului” că tine oamenii în stare de veghe, de trezvie sufletească. Și credeti-mă: îți trebuie mult tact, pricepere și realism să te impui duhovnicește unor oameni care știu ei cum să treabă...